

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکتری حرفه ای پزشکی

عنوان:

**بررسی بیماران بستری با تشخیص اولیه آنفولانزا بر اساس علایم
بالینی در بیمارستان بوعلی از نظر علایم بالینی -
آزمایشگاهی، اپیدمیولوژی و عوارض آن در سال ۱۳۸۸**

استاد راهنما:

دکتر منوچهر براک

استاد مشاور:

دکتر مهرداد میرزارحیمی

نگارش:

سمیه خلیل زاده

۱۳۹۱

شماره پایان نامه:

۰۴۱۱

تقدیم به:

بی کران مهر

مدی موعود (عج)

که یکانه شاهره علم و معرفت جز امتداد نگاه او نیست

و

پدر و مادر عزیزم به پاس فداکاری ها و عشق و محبت بی پایانشان،

همسر مهربانم به پاس وجود پاک و بی ریا و همراهی عاشقانه اش،

زهرای کوچکم به پاس خنده های امید بخشش،

خواهران و برادر عزیزم به پاس محبت های بی دریغشان،

دوست عزیزم رأفت به پاس سنگ صبوری اش.

تقدیم به استاد بزرگوارم

جناب آقای دکتر منوچهر براک

که مرا آموختند ...

و با تشکر و سپاس فراوان از آقای دکتر ناصر محمودی و آقای امین جعفرپور

که در این امر مهم مرا یاری نمودند.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
فصل اول : طرح تحقیق	
۱-۱ مقدمه	۲
۱-۱-۱ عامل اتیولوژیک	۳
۱-۱-۲ اپیدمیولوژی	۵
۲-۱ بیان مسئله	۱۰
۳-۱ ضرورت انجام تحقیق	۱۱
۴-۱ تعاریف نظری و عملیاتی واژه ها	۱۱
۵-۱ اهداف تحقیق	۱۱
۱-۵-۱ هدف کلی	۱۱
۲-۵-۱ اهداف اختصاصی	۱۲
۳-۵-۱ اهداف کاربردی	۱۲
۶-۱ سولات یا فرضیه های تحقیق	۱۲
فصل دوم : پیشینه تحقیق یا بررسی متون	
۱-۲ مبانی نظری	۱۵
۱-۱-۲ عامل اتیولوژیک	۱۵
۲-۱-۲ پاتوژنز و ایمنی	۱۶
۳-۱-۲ تظاهرات بالینی	۱۹
۴-۱-۲ عوارض	۲۰
۵-۱-۲ یافته های آزمایشگاهی و تشخیص	۲۵
۶-۱-۲ تشخیص افتراقی	۲۶
۷-۱-۲ درمان	۲۶
۸-۱-۲ پروفیلاکسی	۲۹
۲-۲ سابقه تحقیقات و مطالعات مشابه	۳۱
۱-۲-۲ مطالعات جهان	۳۱
۲-۲-۲ مطالعات ایران	۳۹

فصل سوم : شیوه اجرای تحقیق

- ۳-۱ نوع پژوهش..... ۴۴
- ۳-۲ جامعه آماری ، حجم نمونه ۴۴
- ۳-۳ نمونه برداری و روش نمونه گیری..... ۴۴
- ۳-۳-۱ روش نمونه گیری..... ۴۴
- ۳-۳-۲ روش گردآوری اطلاعات..... ۴۴
- ۳-۴ طرح مطالعه ۴۵
- ۳-۵ ملاحظات اخلاقی..... ۴۶

فصل چهارم : نتایج

- ۴-۱ یافته ها ۴۸

فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری

- ۵-۱ بحث ۵۴
- ۵-۲ نتیجه گیری..... ۵۷
- ۵-۳ پیشنهادات ۵۷
- منابع..... ۵۹
- پیوست شماره یک : پرسشنامه تحقیق ۶۳
- چکیده انگلیسی ۶۲

فهرست جداول

- جدول ۱-۱ ظهور سواب تیپ های ویروس آنفلونزای A که همراه با پاندمی یا اپیدمی بوده اند ۱۲
- جدول ۲-۱ داروهای ضد ویروسی برای درمان و پروفیلاکسی آنفلوانزا ۴۰
- جدول ۲-۲ افرادی که برای واکسیناسیون سالانه آنفلوانزا توصیه می شوند ۴۲
- جدول ۱-۴ مشخصات جنسی بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۴۹
- جدول ۲-۴ مشخصات سنی بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۴۹
- جدول ۳-۴ مشخصات نوبت بستری بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۴۹
- جدول ۴-۴ مشخصات یافته های بالینی بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۵۰
- جدول ۵-۴ مشخصات علائم حیاتی بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۵۰
- جدول ۶-۴ مشخصات CBC بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۵۱
- جدول ۷-۴ مشخصات CRP بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۵۱
- جدول ۸-۴ مشخصات سابقه مصرف دارو و یافته های آزمایشگاهی بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۵۱
- جدول ۹-۴ مشخصات عوارض بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۵۲
- جدول ۱۰-۴ مشخصات سابقه بیماری همزمان بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۵۲
- جدول ۱۱-۴ مشخصات درمان های انجام شده بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۵۲
- جدول ۱۲-۴ مشخصات طول مدت بستری بیماران بستری با شک به آنفلوانزا ۵۲

اختصارات

ARDS: Adult Respiratory Distress Syndrome

BS: Blood Sugar

CDC: Centers for Disease Control and Prevention

CPK: Creatine Phosphokinase

CXR: Chest X-Ray

ESR: Erythrocyte Sedimentation Rate

HDL: High Density Lipoprotein

LDL: Low Density Lipoprotein

PND: Post Nasal Discharge

RT- PCR: Reverse Transcriptase

Polymerase Chain Reaction

AOM: Acute Otitis Media

بررسی بیماران بستری با تشخیص اولیه آنفلوانزا بر اساس علائم بالینی در بیمارستان بوعلی از نظر علائم بالینی-آزمایشگاهی، اپیدمیولوژی و عوارض آن در سال ۱۳۸۸

چکیده

مقدمه: به دلیل پاندمی اخیر ویروس آنفلوانزای H1N1 نو پدید و مشاهده آن در شهر اردبیل و باتوجه به اینکه بروز و شدت بیماری تابع بسیاری از عوامل منطقه ای مثل شرایط محیطی، فرهنگی و ژنتیکی و ... می باشد. لذا این مطالعه به منظور بررسی تظاهرات بالینی و دموگرافیک بیماران مبتلا به آنفلوانزا و در واقع ارائه شناسنامه توصیفی بیماران بستری در بیمارستان بوعلی انجام شده است.

مواد و روشها: مطالعه حاضر یک مطالعه بررسی مقطعی می باشد.

جامعه آماری کلیه بیماران بستری شده با شک بالا به آنفلوانزا در سال ۱۳۸۸ می باشد.

حجم نمونه ۵۵ بیمار بستری شده در طی مطالعه، بودند. اطلاعات آماری با استفاده از نرم افزار آماری SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: تعداد ۵۵ بیمار که با شک بالا به آنفلوانزا در بیمارستان بوعلی بستری بودند، مطالعه شدند. ۲۳ بیمار (۴۱/۸٪) مؤنث و ۳۲ بیمار (۵۸/۲٪) مذکر بودند. میانگین سنی افراد بستری شده $۱/۵۸ \pm ۰/۶۵$ بود. تعداد ۵ نفر به دلیل شدت علائم به ICU منتقل شدند. یافته های دموگرافیک نشان داد که ۲۳/۰۸ درصد کل بیماران بستری بیماری زمینه ای داشتند. بیشترین علائم شامل تب، سرفه، ضعف و کمترین کونژونکتیویت، کروز و برونشیت بود. از ۵۵ مورد بستری ۱ نفر فوت شد.

نتیجه گیری: مواردی از بیماران که با تشخیص آنفلوانزا بستری شدند، از نظر علائم بالینی، گروه های سنی و درمان مشابه دیگر مراکز بود. میزان مورتالیته کمتر بود، که شاید به دلیل شروع زودهنگام آنتی ویروس و تأثیر آن باشد، ولی با توجه به تعداد موارد کمتر بیماری اظهار نظر قطعی در این باره دشوار است.

واژگان کلیدی: آنفلوانزا، تظاهرات بالینی، ویژگیهای دموگرافیک

فصل اول

طرح تحقيق

۱-۱- مقدمه

بیماری آنفلوآنزا تاکنون چندین بار به صورت پاندمی آشکار شده است. تاریخچه پاندمی آنفلوآنزا در جدول ۱-۱ به طور خلاصه آورده شده است. (۱) بیماری آنفلوآنزا نوع A از ماه آوریل سال ۲۰۰۹ ابتدا در مکزیک گزارش گردید و پس از گذشت یک هفته، تقریباً باعث تعطیلی مراکز عمومی در کشور مذکور گردید. دیری نپایید که این بیماری دیگر کشورهای جهان را نیز درنوردید، به طوری که موارد ابتلاء در خیلی از کشورها افزایش یافت که حتی موارد ابتلاء به بیماری آنفلوآنزای A به لحاظ گستردگی به سازمان جهانی بهداشت گزارش نمی گردید. برخی از کشورها به رغم آمادگی نسبی نیز نتوانستند آن طور که باید و شاید بیماری را مهار کنند و لذا میزان مبتلایان و مرگ و میر ناشی از آنفلوآنزا نوع A (H1N1) در اغلب کشورها افزایش یافت و براساس گزارش سازمان جهانی بهداشت (WHO)، تا تاریخ ۱۱ ژوئن ۲۰۱۰ (خرداد ماه ۸۹) مجموعاً ۱۸۹۸۶ نفر در اثر بیماری فوق فوت نمودند (قاره آمریکا ۸۴۲۳ مورد و مدیترانه شرقی ۱۰۱۹ مورد). به دلیل پاندمی اخیر ویروس آنفلوآنزای H1N1 نو پدید و مشاهده آن در شهر اردبیل و باتوجه به اینکه بروز شدت بیماری تابع بسیاری از عوامل منطقه ای مثل شرایط محیطی، فرهنگی و ژنتیک، ... می باشد. لذا این مطالعه به منظور بررسی تظاهرات بالینی و دموگرافیک بیماران مبتلا به آنفلوآنزای H1N1 و در واقع ارائه شناسنامه توصیفی بیماران بستری در بیمارستان امام خمینی انجام شده است.

آنفلونزا یک بیماری حاد تنفسی است که در اثر عفونت با ویروسهای آنفلوآنزا ایجاد میشود. بیماری، دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی را درگیر می کند و اغلب با نشانه ها و علامت های سیستمیک مثل تب، سردرد میالژی و ضعف همراه است. تقریباً هر سال زمستان همه گیری هایی از بیماری با وسعت